

## Wat zie je voor je?

*Christus Triumfatorkerk, 10 maart 2019 – eerste zondag van de veertigdagentijd*

*Voorganger: ds. Jaap van den Akker*

*Lezing: Lucas 19: 28-44*

- Welkomstwoord door de ouderling van dienst
- Moment van stilte
- Aanvangslied: 'Alles wat over ons geschreven' (Lied 556: 1, 4 en 5)
- Aanvangswoord, Groet, Bemoediging
- Psalm van de zondag: Psalm 91a: 1 en 3
- Kyriëgebed (gebed van Nynke Dijkstra: <https://www.protestantsekerk.nl/nieuws/klimaatmars-klimaatlied-klimaatgebed>)
- Kyrielied: 'Met de boom des levens' (lied 547: 1, 2, 3 en 4)
- 40-dagentijdproject

Veertig dagen om te wennen  
aan een minder vol bestaan.  
Om te weten dat je met eten  
soms te gulzig hebt gedaan,  
om te merken dat je met werken  
vaak niet thuis was, veel te druk,  
dat je geen tijd had voor een zijpad  
en geen oog had voor geluk.

Veertig dagen om te wennen  
aan een leven langzaamaan.  
Om met anderen fijn te wandelen  
of naar iemand toe te gaan,  
om te praten of te eten  
of een spelletje te doen,  
meer te bidden, God in 't midden,  
alles meer bewust te doen.

Veertig dagen om te wennen  
aan een leven uit Gods hand,  
om zijn droom weer te herkennen:  
vrij te zijn in 't beloofde land!

- Met de kinderen:  
*Gebed*  
*Gesprek: Jezus gaat naar Jeruzalem*  
*Projectlied: Met deze verhalen gaan wij richting Pasen*
- Schriftlezing: Lucas 19: 28-44
- Lied: 'Verheug u, gij dochter van Sion' (Lied 550: 1 en 3)
- Preek

Een van de mooiste plekjes in Jeruzalem is – vind ik – de Olijfberg.

Als je op de Olijfberg staat en uitkijkt over Jeruzalem, dan zie je dit:

De stad Jeruzalem ligt aan je voeten. Het goud van het heiligdom van de Rotskoepel schittert je tegemoet. Links zijn de contouren van de Al Aksa moskee zichtbaar. Op



vrijdagmiddag stroomt het plein helemaal vol met moslims voor het vrijdagmiddaggebed. Beeldbepalend is de stadsmuur. Deze stadsmuur stamt uit de zestiende eeuw. Maar al ten tijde van David was Jeruzalem een versterkte stad. En ook in de dagen van Jezus stond er een muur met poorten. Jeruzalem is altijd een moeilijk te nemen vesting geweest, door haar ligging als verhoging tussen het Kidron- en Hinnomdal.

Het is een prachtig panorama. Deze foto is ook eigenlijk veel breder dan de beamer toelaat. Je ziet de geschiedenis weerspiegeld op zo'n foto van Jeruzalem. Je ziet de kracht en welvaart van de moderne staat Israël en, als je goed kijkt zie je ook de spanningen.

Want die Al Aksa moskee en die Rotskoepel zijn gebouwd op het tempelplein. Aan de andere kant van dat verhoogde plein, voor de Klaagmuur zijn enorme controleposten en veiligheidsprocedures voor iedereen die het tempelplein op wil. Hier is de spanning voelbaar en tastbaar van drie wereldgodsdiensten op de vierkante centimeter. Moslims op het tempelplein, joden ervoor bij de Klaagmuur en daartussendoor christelijke toeristen en pelgrims die gaan in de voetsporen van Jezus. Op allerlei hoger gelegen gebouwen liggen Israëlische soldaten, zwaar bewapend om deze stromen in de gaten te houden., Want die spanning komt geregeld tot uitbarsting. Eén verkeerd woord, of één stap te ver van een van beide partijen kan het lont in het kruitvat steken.

Die spanning, die spanning is niet van de eerste of tweede Intifada, niet van 2019 of 1967, en ook niet van 1948. Die spanning lijkt wel altijd bij Jeruzalem te horen.

Want je moet je voorstellen dat in het jaar dertig van onze jaartelling eenzelfde spanning voelbaar was. Soldaten van de Romeinse bezetter waren op elke straathoek aanwezig. Zij controleerden en beveiligden het tempelplein. De spanningen waren ook voelbaar onder de joden zelf. Sommigen hielden de vijand graag te vriend. De elite en de Sadduceeën, anderen pleegden aanslagen, zoals de Zeloten. En de Farizeeërs moesten ook niets van de Romeinse bezetter hebben, al uitten ze dat vooral door zich terug te trekken in de heilige boeken.

En dan was er nog de Jezus' beweging. Een timmermanszoon uit Galilea. Die in de drie jaar van zijn optreden hele groepen mensen op de been had gebracht. De wildste verhalen deden over hem de ronde. Hij verrichtte wonderen. Hij bracht de wet en het oude joodse geloof opnieuw tot leven. Hij werd vergeleken met Elia, met Mozes zelfs. Hij riep allerlei reacties op, enthousiasme, vreugde, angst en woede. En nu was hij op weg naar Jeruzalem. Als dat maar goed gaat. De spanning gaat voor hem uit....

Want hij is er nog niet Jezus. Hij is nog niet in Jeruzalem. Vandaag loopt hij hier:

Vanuit het oosten nadert hij Jeruzalem. En via Betfage en Betanië, beklimt hij de Olijfberg. Letterlijk en figuurlijk nadert het verhaal zijn climax. Vanuit het dal van de Jordaan trekt Jezus op. Totaal zo'n 1000 meter omhoog.

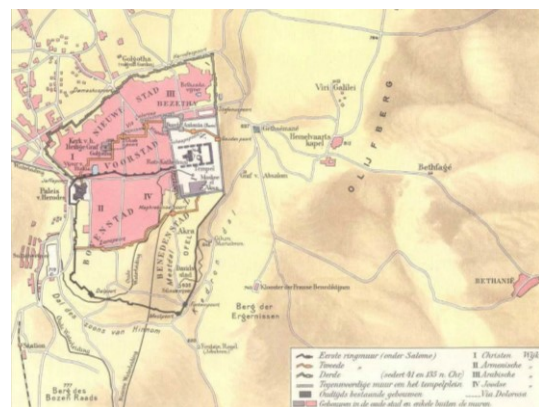
De Olijfberg. Dat roept associaties op van de Messias. Zacharia heeft het over de messias als hij zegt: Zijn voeten zullen te dien dage staan op de Olijfberg, die vóór Jeruzalem ligt aan de oostzijde (Zach 14., 4) en Ezechiël ziet in een visioen hoe de glorie van God zich op de Olijfberg neerzet (Ez. 11,23).

En het veulen, dat een paar leerlingen in een dorp, Betanië dus of Betfage, moeten gaan halen, dat moet het ezelsveulen zijn, waarop Zacharia de messias ziet aankomen rijden. Naar een van die dorpen moet hij dus de leerlingen op pad hebben gestuurd om een veulen te vinden.

De leerlingen van Jezus herkennen de symboliek.

Zij roepen het uit als Jezus op het veulen zijn tocht vervolgt.

Messiaanse uitroepen: gezegend hij die komt als koning in de naam van de Heer



Ze voelen het *momentum* perfect aan.

Maar Lucas corrigeert de euforie meteen.

Want nog op de Olijfberg zelf, zie Jezus de stad liggen en er is niets van euforie.

Hij voorvoelt wat er gaat gebeuren met hem.

Hij voorvoelt wat er met Jeruzalem zal gebeuren. Over veertig jaar zal de stad worden verwoest en geplunderd door generaal Titus. De tempel wordt met de grond gelijk gemaakt en alle schatten gestolen.

*Omdat je de tijd van Gods ontferming niet hebt gekend.*

Het overvalt Jezus. Hij komt Gods liefde op aarde brengen. Hij opent de hemel. Hij maakt het mogelijk om weer echt contact met God te krijgen. Maar we weten er niet mee om te gaan. De tempel is een rovershol. Zo blijkt uit het vervolg. De Farizeeën smeden plannen om zich van Jezus te ontdoen. En ook de leerlingen en de omstanders die het nu uitzingen. Die Jezus bejubelen: “vrede in de hemel en eer aan de allerhoogste!”, ze zullen hem over enkele dagen laten vallen. En ontkennen dat ze iets met hem te maken hebben. “Ik ken die man niet!”, roept Petrus over enkele dagen uit. Nog voor Jezus is aangekomen in de stad waar de climax van zijn verhaal, het hoogtepunt van zijn tocht zal plaatsvinden, nog voor die tijd weet Jezus al dat het een loodzware, eenzame weg zal zijn. Vol onbegrip, geweld, spot.

Op de Olijfberg, keek hij over het Kidrondal heen naar de stad der steden. Ook zijn uitzicht moet adembenemend geweest zijn:

Nog geen Rotskoepel, maar de schitterde tempel, die juist onder Herodes was gerestaureerd en uitgebreid. Van een afstand lijkt het het hemels Jeruzalem, een ideaal beeld.

Hier op deze plaats zet God vaste voet op de aarde. Hier in deze plaats heeft hij



Zijn Huis gebouwd, zijn *Pied à terre*. Hier verzamelen zich honderdduizenden Joden om het feest van Pesach het feest van de Uittocht uit Jeruzalem te vieren. Het zou zo mooi kunnen zijn. Het zou een hemels Jeruzalem kunnen zijn, de stad van God waar god tussen zijn mensen woont.

Maar het doet Jezus pijn aan de ogen.

juist die gedachte, dat diepste verlangen van Jezus van God bij de mensen ontroert hem hier op dit moment. Want hij weet dat het anders is. Dat er juist nu extra garnizoenen Romeinse soldaten in de stad zijn, omdat zij weten dat het feest van de Uittocht een politiek gevaarlijk feest is, omdat zij weten dat het feest van de bevrijding uit Egypte zo kan omslaan in een revolutie van de Joden, om zich te bevrijden van de Romeinen. Zo zal het ook gaan in het jaar 66, als er een opstand uitbreekt tijdens het paasfeest. En inderdaad zal in het jaar 70 na Christus de tempel met de grond worden gelijkgemaakt

‘Had ook jij op deze dag maar geweten wat vrede kan brengen’, zegt Jezus hier, als hij Jeruzalem voor zich ziet liggen. De vrede van Jezus heeft niet zoveel van doen met Romeinen en een opstand. Het gaat in eerste instantie om jezelf. Om vrede in jezelf. Om rust, om stilte, om contact met God. Om niet beweren dat jij precies weet wie God is en wat hij wil, maar open te staan voor Gods stem in je leven, om uit het drukke stadsgewoel in de stilte van de tempel tot God te naderen en zijn Aanwezigheid te zoeken, te proeven, te voelen.

Jezus weent over Jeruzalem, omdat daar in die stad op dit moment zoveel zoekers rondlopen, pelgrims, die jaarlijks naar Jeruzalem komen om dicht bij God te zijn, en omdat deze arme schapen op een dwaalspoor worden gezet door de hogepriesters en de Schriftgeleerden, omdat die de indruk wekken dat je God voor je kan verdienen door regeltjes na te leven, en vergeten dat God bij je is, dat je God bij je draagt, dat God een god is die naast je staat en met je meeleeft, en niet eens gebonden is aan een bepaalde plaats.

Deze nabijheid heeft Jezus ervaren in zijn leven. Gedreven door de heilige Geest, heeft hij zo de God van Israël leren kennen, hij heeft God ervaren als zijn vader. Hij heeft God leren kennen als een God van liefde en nabijheid, een God die een relatie, een verbond met mensen aangaat, en niet een afstandelijke almachtige God die vanuit een ivoren toren de wereld bestiert.

Een God die met je mee gaat een leven lang. Ook op de zwartste momenten. Zelfs tot in de dood. Jezus weet het. Het geeft hem kracht en het maakt hem verdrietig.

God vraagt niet van ons om Jezus na te volgen tot op het kruis.

Die weg ons te zwaar.

Hij vraagt ons wel om met hem mee te kijken.

Om op de Olijfberg naast hem te gaan staan en te kijken. Wat zie je voor je? Als wij ons leven over zien. Als we bedenken wat voor ons ligt wat zien we dan? Waar hebben wij steun gevonden bij anderen. Waar wisten wij ons gedragen in ons geloof, hoe konden we steeds toch weer verder? En als we voor ons kijken. Waar verheugen we ons op? En waar zien we tegenop. En vooral ook durven we het onder ogen te zien. De moeilijke dingen die voor ons liggen. Durven we ze aan te gaan. Te ondergaan.

En misschien nog belangrijk, hebben we in het verdriet dat dat ongetwijfeld met zich meebrengt, hebben we daarin ook vertrouwen? Zien we ze de mensen die er voor ons zijn, die van ons houden.

Die naast ons staan op moeilijke momenten.

Herkennen we daar iets van Gods nabijheid in?

Vragen om veertig dagen op te kauwen.

Waar vind ik iets van God in mijn leven.

Vragen die ons verder helpen.

Antwoorden vinden die vertrouwen geven.

Jezus ging ze niet uit de weg. Jezus ging er door heen. Voor ons uit, om de weg naar God voor ons vrij te maken.

Gaan wij in dat spoor?

Amen.

- Lied: 'Een mens te zijn op aarde' (Lied 538: 1, 2 en 4)
- Overlijdensafkondiging
- Dankgebed, Voorbeden, Stil gebed, Onze Vader
- Collecte
- Slotlied "Hef op uw hoofden, poorten wijd" (Lied 435: 1 en 2)
- Zending en zegen